

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez poštnine na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 16 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oglasila plačuje se od četrstopenjske pete vrste po 6 kr., če se oglasijo enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole trankovati. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolba.
Upravnistvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, in vse administrativne stvari.

Za „Narodni Dom“ v Ljubljani.

Sedaj gotovo ni več umestno razpravljanje: je-li „Narodni Dom“ v Ljubljani potreben, in če je potreben, je-li njegov namen vreden podpore od vseh Slovencev? Vsi pomisleki, vsa obotavljanja izginiti morajo pred jedno zavestjo, da smo mi pred tremi leti podjetje napovedali in se s svojo narodno častjo vnanjemu svetu zavezali, da projekt tudi gotovo dovršimo v kratkem času. Vnanji, našemu narodu udani ali pa sovražni svet čaka, kakšno sodbo bode izrekel o sedanjem slovenskem rodu, kako mu bode soditi njega narodno čustvo, njega požrtvovalnost za skupno narodno stvar, sploh sedanjo ceno slovenskega svojstva in značaja. Ako mi izpolnimo, kar smo sami sebi obljubili, potem ob enem tudi nedomačinom pokažemo, da svoje namene zmatramo za resne, da smo krepkovoljni in zanesljivi. Kdor ni samemu sebi zvest, tistega je lahko vreči, tisti tudi drugemu dober zaveznik ni! S podjetjem, kakor je slovenski „Narodni Dom“, s podjetjem, katero skuša našo narodno zavest in moč, moremo si pridobiti prijateljskih simpatij in od nasprotnikov svojih spoštovanje, ako zasnovano in pričeto delo doženemo brez odlašanja in priganjanja! Čim težje in počasniše pa nam podjetje gre od rok, tem slabotniši in malomarniši smo v očeh naših prijateljev in neprijateljev. Naj se torej pomisli, da ne živimo sami za-se, nego da imamo sosede, ki nas opazujejo in iz opazek svojih izvajajo logične, opravilne sklepe! Potem pa nam vender tudi naše srce mora reči, da se ne ujema v našo naprednostjo in z našim značajem, dokler ne rešimo besede, ki smo si jo dali. „Narodni dom“ je točka našega slovenskega socialnega programa, in dokler ni ta točka spojena, narodno srce ne more biti mirno, čutiti se mora prazno, kakor ni srečno, ker se sploh slovenskega programa tako malo toček v življenji prikazuje in v dejanji! Ali drugo je, če si program lahko izpolnujemo sami, ali pa če ga nam drugi izpolnovati nečejo! Stavbo si staviti za narodne shode, stavbo vseslovensko v središču svojem, za to ima pravico tudi Slovenec, ker taka pravica ne spada na politično polje. Ne glede na to ali ono konstelacijo, nam se „Narodni Dom“ v Ljubljani postavi, ako to le mi sami hočemo. Voljo imamo, ali kje je naš vspeh? Ali pa smo si morebiti zastavili previsoko, pretežko nalogo, podjetje, za katero so naše gmotne razmere preskromne?

Kazati se tako boče, toda je-li ta prikazen res stvarno obrazložena? Ne, naš narod ni tako ubožen, da bi si ne mogel utrpjeti vsote, ki je potrebna za primerno monumentalno stavbo. V našo tolažbo lahko poudarjamo, da narod naš ni na tako nizki stopinji gospodarstva in da se rodoljubje naši neso prenaglili, stopivši s projektom „Narodnega Doma“ pred nas. Lahko ga vzgradimo, ako hočemo, ako imamo kaj idealnega v sebi. Hoteli smo in postavili točko v naš program. Hoteli ali ne hoteli, sedaj, ko stojimo z osnovo pred svetom, sedaj hoteti moramo vsi, izvesti jo moramo, da svojo narodno čast rešimo, da si priborimo več spoštovanja, ki smo ga potrebni in nam bode še dobro hodilo v nekončanih naših borbah!

Kdor je naroden in bodi tudi na skrajni meji domovine ali daleč od nje kje na tujem, zmatra naj stvar „Narodnega Doma“ v Ljubljani za svojo stvar. Osebnost in lokalni ter vsi drugi taki ozkosrčni in nenarodni interesi naj se odslej umikajo pred vrhovno in pred odločilno zavestjo, da je izpolniti in dovršiti, kar se je obljubilo, zamislilo in zasnovalo, drugače bode vnanji svet v resnici smel nam očitati, da je naš značaj slab in da nam s takim značajem ni privoščiti narodnega, svojega življenja. Ali je po vsem tem še treba vzpodbujati k disciplini socialni, ki nam je prav tako potrebna, kakor politična?

V naši Ljubljani, kjer posebno mora narodnemu meščanstvu biti do uresničenja „Narodnega Doma“, osnovalo se je „krajcarsko društvo“ za „Narodni Dom“. To novo društvo je utemeljeno na prelepem načelu, da se požrtvovalnost pokaže lahko tudi z jednim krajcarjem, da torej tudi najubožniši mej nami mogo donošati za potrebno in znamenito narodno podjetje „Krajcarsko društvo“ je ustanovilo jednoto narodnega davka, da ga lahko plačujejo tudi neimoviti in tako izpolnijo po svoji moči lepo dolžnost za našo narodno stvar. Po tej osnovi mora res ves narod, slehern Slovenec pripomoči, da se nam v naši Ljubljani vzdigne zaželjena palača, ponosen „Narodni Dom“. In kdo bi hotel trditi, da naš narod od prvega do zadnjega ni radodaren tudi v tej skromni meri? Le poskusite, vi naši premnogi rodoljubi po naših mestih, trgih, vaseh in seliščih, poskusite kot poverjeniki „Krajcarskega društva“ od jednega konca do drugega širom naše domovine, in videli boste, da se bodo narodove majhne žrtve zbirale v vaših rokah,

ter kmalu nabrale, da jih bode dovolj za stavbo, ki si jo želimo in kmalu doseči moramo v središču lovenstva!

Polovičarsko delo.

—*— Pazljivemu opazovalcu našega socialnega življenja odkriva se čedalje bolj, da se državniški zdravniki, ki hočejo celiti skeleče rane družbinskega trupla, hujski bojijo vsekako potrebne bolestne operacije — nego bolnik sam. Vsa zdravila so le takozvani „Blažev žegen“. To slednje kaže se nam prav očitno pri postavi o nedeljskem počitku (Sontagsruhe.) Že v člankih „iz obrtniških krogov“ razjasnila se je jedna stran nepovoljnega upliva te postave; še neugodnejša se nam pa kaže celotna perspektiva te postave. Postava ni bila ne pričakovana; razgovarjalo se je v prizadetih krogih mnogo o njej; a ne najdeš ga človeka, ki bi bil pričakoval enakih ministerskih izvršilnih naredb, kakeršne so se nam objavile.

Zdravi razum ljudstva pričakoval je od postave, koje višji smoter je božja zapoved „Sedmi dan pa počivaj“, vse kaj drugega. Povpraševalo se je na vse strani: kdaj pa se bodo morale prodajalnice ob nedeljah zapirati? Kdaj pa bode napočil počitek ob nedeljah za delavsko osebo, bodisi uradniško, kupčevalstvo ali obrtniško? bodisi samostalno ali službujoče? Priprosti razum ni mislil na nikake razlike, še manj pa na take, kakor bi delo ne bilo delo, če ga izvršuje kdo drugi, nego obrtniški pomočnik. Ta stvar razgovarjala se je jedenkrat tudi vsled povabila ces. svet. g. Murnika v tukajšnji kupčijski zbornici v navzočnosti mnogih zastopnikov različnih obrtnij. A niti eden ni mislil na tako naredbo. Razgovarjalo se je le o tem, je li pritrditi praznovanju nedelj, tako da bodo obrtnije in kupčije ob nedeljah zaprte; (delo pomočnikov bi s tem, če gospodar počiva, samo od sebe nehalo) ali ne, in sklenilo se je pritrditi praznovanju nedelj, izimši praznike, s kaj naravno motivacijo: ako je posvečevanje nedelje splošno in postavno ukazano, ne bode nihče imel škode; kajti občinstvo navadilo se bode kupovati in naročevati svoje potrebščine druge dni, ker bi se v nedeljo sploh ničesar ne dobilo. Izjema pa naj bi bila le za nekatere obrti, ki prodajajo živež, kakor: za mesarje, peke, specerije itd. za par ur v nedeljo zjutraj.

Delavci izplačevali bi se v sobotah, ker bi

LISTEK.

Crtica iz življenja igralčevega.

Kalifornska povest.

(Spisal Bret Harte, posl. Vinko.)

IV.

(Konec.)

Navzlic temu se njen glas né tresel, ko se je obrnila k njemu ter vprašala:

„Kaj se je zgodilo, Jack? Zakaj si tukaj?“

On odpnè svojo suknjo ter jej dve pismi vrže v naročje.

„Da vam prinesem nazaj pisma vašemu ljubimcu... da najprej vas, potem pa samega sebe — umorim,“ pravi on s tihim, skoro neslišljivim glasom.

Mej mnoge kreposti te občudovanja vredne gospé spadal je tudi neupogljiv pogum. Né zakričala; né omedlela; mirno se je zopet usedla, sklenila roki v naročji ter lahno rekla:

„Zakaj ne?“

Ako bi se bila umaknila, ako bi bila pokazala strah ali kes, ako bi bila skušala razložiti ali opravičiti se, imel bi bil Oakhurst to za nov dokaz njene krivde. A né je lastnosti, ki bi pogumne ljudi tako hitro preobladala, kakor pogum. Né ga stanja, ki obupane ljudi tako zlahka razoroži, kakor obup. Celó v tej besnosti si Oakhurst né mogel kaj, da bi se ne čutil tej neprestrašenej slabej ženski.

„Zakaj ne?“ ponavljala je smeje se. „Ti si mi dal življenje, zdravje in srečo, Jack. Dà, še več, dal si mi ljubezen svojo. Zakaj naj bi ne vzel nazaj, kar si mi dal? Nuj, jaz sem pripravljena!“

Držala mu je svoji roki z isto neskončno podložno milno nasproti, kakor takrat o prvem snidenji njijinem v hotelu.

Jack dvigne glavo, jeden hip jo divje pogleda; postane kakor okamenel, pade potem pred njo na kolena ter gube njenega oblačila pritisne na mrzličaste ustne svoje.

Ona je bila tako pametna, da je takoj izpre-

videla, da je dobila zmago; v vsej svojej pameti pa je bila preveč ženska, da bi takoj ne uporabila te zmage. Z nehotno razvnetostjo psovane in globoko razžaljene dame se je veličastno vzklonila ter ukazovalno pokazala na balkonova vrata.

Tudi Jack Oakhurst je vstal, zadnjič pogledal jo ter nobene besede ne izpregovorivši za zmirom odšel.

Ko je bil odšel, zaprla in zapahnila je ona vrata z oknom, šla na to h kaminu ter pismi drugo za drugim držala v svečin zubelj, dokler nesta bili snedeni. Bog varuj, da bi jaz hotel bralca napraviti, naj bi verjel, da mej tem bolestnim počenjanjem né bila vznemirjena. Roka se jej je tresla, in ker né bila brezčutna, bilo jej je nekaj minut — morebiti tudi delj — jako neugodno pri srci, in kota njenih občutljivih ust sta bila povešena. A ko je njen mož prišel domov, hitela mu je z odkritosrčnim veseljem nasproti ter se s čutom varnosti pritisnila na široke prsi njegove, tako da je zakonskega dečka do sredine osrčja pretreslo.

gospodar sam imel v nedeljo prost dan. Na sedanji način da gospodar ob nedeljah néma počitka, izplačeval pa bode še le ob nedeljah dopoludne, ker ima s pomočniki vred več časa nego ob sobotah.

Dostavim pa naj; da mnogi obrtniki in skoro bi smel trditi večina — ne bi izpeljave te postave le pasivno gledali marveč z veseljem bi jo pozdravljali. Vsaj si tudi samostalni obrtnik želi jednega dneva v tednu za počitek, ki ga pa sedaj vsled razvade ne more imeti. Vsaj jeden sam, ki ima prodajalnico odprto, sili še druge, da se v nedeljo dopoludne večkrat le dolgočasijo po štacurah. Koliko je že sedaj nasprotja tem naredbam! Če mojster dela, ne brani se dela i pomočnik, če ga le ima. Tisti pomočniki, za koje pa obstoji izjema, da morejo ob nedeljah pol dne ali pa celi dan delati, kakor pri brivcih, fotografih itd., pritožujejo se pa z opravičenjem, da je njih delo tudi delo, kakor je delo mizarja, urarja itd.

Res je, da se dan danes ob nedeljah ne more dati počitek slehernemu človeku. Železnice in parobrodi se ne morejo ustaviti; gostilne in prenočišča morajo poslovati; a pogled na Angleško in v Ameriko kaže nam, da se promet tudi ondu ne ustavi, a navzlic temu posvečuje se nedelja drugače, nego pri nas. Našim državnim poslancem preostaje mnogo posla, da popravijo, kar je napačnega, neumestnega in neizpeljivega v najnovejših postavah. Bodo li imeli, poguma, zahtevati posvečevanje ne-lel v polnem pomenu besede?

Židom, ki ob nedeljah največ kupčujejo z izdelanim blagom, bil bi to najhujši udarec; svet bi se pa zaradi tega nikakor ne podrl; marveč to bi bila prva in odločilna stopinja radikalnega zdravljenja socialnih ran.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. julija.

Še vedno časopisi razpravljajo vprašanje, ali se bodo nemški konservativci odločili od **desnice** ali ne. Sedaj se posebno konservativni listi bavijo s tem vprašanjem in to ne samo avstrijski, ampak tudi inozemski. Tako piše katoliška „Deutsche Reichszeitung“: „Katoliki morajo katoliško voliti, da si z dobrimi poslanci zopet pridobijo svoje cerkvene pravice v državnem zboru, ne pa Čehom in drugim ljudem na desnici nositi kostanja iz žarjave. Prav za prav Čehi, jedro desnice, neso nič boljši kakor levičarji. Krajni čas je že, da vsi katoliški poslanci popuste vse narodnosti v nemar in imajo samo svetost vere pred očmi. Že se je zbralo nekaj odličnih mož okrog Lichtensteina, da bi le-ta klub hitro rastel in se ne združil v verskih zadevah z mlačnim klubom grofa Hohenwarta! Ko pridobimo katoliško večino, potem se mora pokristjaniti vse šolstvo zlasti velike šole, in odpraviti liberalni cerkveni zakoni. Vse drugo je le polovičarstvo! Le kot katoliška sila ne pa kot pruski trabant more Avstrija zopet postati slavna in zmagovita“. Mi smo le radovedni, kako misli ta list brez Čehov pridobiti v zboru katoliško večino. Avstrijski Slovani se pa nemškim konservativcem na ljubo ne bomo odrekli svojih narodnih prav.

Jako pomenljivo je, da je knez Karol Auer-sperg definitivno odložil vodstvo nemških veleposestnikov na **Českem** in sicer zaradi starosti. Gotovo je pa temu še kaj drugega povod. Nekateri mislijo, da knezu neso bili po volji razpori mej liberalno stranko, zlasti to mu ni ugajalo, da ljudje Knotzeve baže pridobivajo vedno več upliva. — „Pokrok“ priporoča, da bi Čehi z nabiranjem in državno podporo osnovali česko akademijo, podobno jugoslovanskej, poljskej in ogerskej akademiji.

„Prinašam ti strašno novico, Lizika,“ dejal je gospod Decker, ko sta bila zamenjala nekaj ljubkovanj.

„Ne povej mi nič strašnega, dragi; nocoj mi né dobro,“ prosi ona s sladkim glasom.

„A tiče se gospoda Oakhursta in Dicka Hamiltona!“

„Prosim te!“

Gospod Decker se né mogel upirati proseečej nežnosti teh belih rok in občutljivih ust: objel jo je.

Najedenkrat se je umaknil jeden korak nazaj:

„Kaj je to?“

Pokazal je na korzét njene bele obleke. Tam, kjer se je bil dotaknil Jack Oakhurst, bil je krvav madež.

Nič né bilo: ko je okno zapirala, se je malo na roko oprasnila; tako težko se je zaprla! Ako bi Joe ne bil pozabil, ter okno in zatvore pred svojim odhodom sam zaprl, bilo bi jej to prihranjeno!

To opazka je bila storjena s tako naravno jezico in s takim poudarkom, da je gospoda Deckerja

Predvčeraj je kakih 1500 **Čehov** pripeljal se v Pešto ogledat **ogersko** deželno razstavo. Vsprejem bil je slovesen. Hiše bile so okrašene z zastavami. Na parniške postaji so je pozdravili v imenu mesta župan Rath, v imenu obrtnega društva Sigmund Falk in v imenu „Česke Besede“ Fran Novak. Na pozdrave je odgovoril v imenu gostov profesor madjarščine na českem vseučilišču, dr. Brabetz v madjarščini. Izrazil je veselje, da so jih tako prijazno vsprejeli in izrekel željo, da bi prijateljstvo mej Čehi in Madjarji bilo trajno. Predsednik Kolin-skega kmetijskega društva se je tudi zahvalil, da jih je tako prijazno vsprejel ogerski narod. Vsi ogerski listi prinesli so dolge članke, in izražujejo veselje, da so Čehi tako mnogobrojno pohodili razstavo in v tem vidijo zagotovilo prijateljstva mej ogerskim in českim narodom. Od kar je Rieger govoril svoj znameniti govor, Čehi res ne puste nobene prilike, da ne bi pokazali svojega prijateljstva Madjarom. Nadejajo se s tem zagotoviti si prijateljstvo Ogrov, da bi ti vsaj kakih zavir ne delali uresničenju českih želja! Da bi se le Čehi ne varali, kajti gospodje v Pešt se radi dajo proslavljati in občudovati od Slovanov, a v kljub temu goje sovraštvo do vsega slovanskega.

Vseh 53 zatožencev zaradi delavskih nemirov v **Brunu** je obsojenih in sicer 19 od 3 dni do jednega meseca v zapor, 34 pa v ječo, in sicer 5 na pet, 2 na štiri, 3 na sedem, 4 na osem, 2 na devet, 1 na deset, 3 na dvanajst, 1 na štirinajst, 2 na petnajst in 1 na osemnajst mesecev.

Vnanje države.

V Draždanah otvorila se je v nedeljo velika slavnost nemških telovadcev. Posebno prijazno vsprejeli so **Nemci** iz rajha svoje avstrijske sobrate. V vseh govorih poudarjala se je vzajemnost in plemensko sorodstvo z avstrijskimi Nemci. Kakor nemški listi poročajo je ta slavnost velikanska. Saksonski kralj in kraljica sta ogledala vaje telovadcev. Mej avstrijskimi gosti je tudi znani dr. Knotz. Ali je patrijotično, da se avstrijski Nemci udeležujejo take velikonemške slavnosti, kjer se izražujejo naravnost želje po združenju vseh Nemcev, nečemo presojevati.

Lord Salisbury in ruski poslanik Staal se bode ta neki kmalu sporazumela zaradi Zulfikarskega prelaza. Angleži so spoznali, da se Rusi ne mislijo šaltiti, zato pa hoče angleški premier dovoliti v rusko zahtevo, da bode to stvar rešila še le **rusko-angleška** mejna komisija. Sedaj je skoro gotovo, da se bode afgansko vprašanje mirno rešilo. Angleži bodo še v marsičem prijenjali, Rusi pa tudi vojne ne žele.

Diplomatične zveze mej Francijo in Kitajem se bodo zopet obnovile. V soboto objavil je minister vnanjih zadev v **francoskem** ministerskem sovetu, da je odločen kitajski poslanik v Berlinu, da bode Kitaj zastopal v Parizu. Ker pa pojde Grévy na počitnice v Mont-sous Vaudrey, sklenili so, da vsprejme kitajskega poslanika pred odhodom iz Pariza. Poslanik pride že začetkom avgusta v Pariz. — Jako zanimiv predlog stavil je pri budgetni debati radikalni poslanec Beaugnier. Vsacemu ministertvu naj bi se pridral „reformski svet“ 11 članov iz zbornice, in nekaterih trgovcev, obrtnikov, bivših uradnikov, kateri bi imel pretresovati, kako naj bi se preustrojila uprava, da bi se konec naredil birokratiji. Ta poslanec pritoževal se je, kako surovo se obnašajo uradniki, ako ima kdo kaj opraviti pri njih. Ta predlog bil je zavržen, a z jako malo večino, tako da je mogoče, da bode pri kakej drugej priložnosti vsprejet, ker radikalne ideje v Franciji le napredujejo.

Dopisi.

Iz Rudolfovega 19. julija. [Izv. dop.] Kakor znano, prosil je tukajšnje gimnazije ravnatelj g. F. za svojo penzijo. Povodom njegovega odhoda priredili so mu profesorji in dijaki Novomeške

kes ves zmešal, tako da né vedel, kaj bi rekel. A Lizika mu je odpustila z ono milino, na katero sem mej to povestjo tolikokrat moral opozoriti.

In mej tem, ko sveti sij odpuščanja in zakonske zaupnosti počiva nad njima, bočemo zakonsko polovico z bračevim dovoljenjem zapustiti ter vrniti se k Jacku Oakhurstu.

Štirinajst dni je preteklo. Ravnokar se je bil vrnil v svoje stanovanje v Sakramentu in zdaj je po starej navadi zopet zasedel svoje mesto pri farovej mizi.

„Kako je z vašo roko, Jack?“ vpraša ga neki neprevidni igralec.

Občen smeh nastane na to vprašanje, a takoj zopet zgine z obrazov, ko Jack govorilca mirno pogleda ter hladno odgovori:

„Malo na poti mi je, kadar karte delim; a streljati znam tudi z levico.“

In igra se je nadaljevala z onim spodobnim mirom, ki je običaval odlikovati mizo, pri kateri je predsedoval gospod Jack Oakhurst.

gimnazije ovacijo, katero hočem v kratkih potezah opisati.

V nedeljo dalo mu je učiteljstvo na čast slovesno pojedino v gostilni pri „Solnci“. Že okolu 6. ure zvečer zbrali so se gospodje profesorji s svojim ravnateljem na čelu v posebni za to svečanost najeti sobi, ter odhajajočemu tako izjavili svoje spoštovanje,

Nekoliko časa vladala je nekaka tišina, ki se je polastila zbranih gospodov, ali kmalu vrstila se je napitnica za napitnico. Glavna misel vsem napitnicam bila je ta, da zgubi mladež svojega največjega dobrotnika in prijatelja, učiteljstvo ravnatelja, ki je vsekdar znal difference, ki so se morda sem ter tja nahajale, ljubeznjivo poravnati ter vzbujati složnost, po kateri sami se more doseči vpešen pouk in prava vzgoja. Naštevale so se njegove zasluge za mladež, za mesto in za dolensko stran, katere zasluge si je stekel z osnovanjem podpor-nega društva za dijake. Zategadelj ostal bode pri mladeži, pri učiteljstvu in sploh pri vseh vedno v blagem spominu itd.

Ravnatelj, siv starček, ves ginjen povzame večkrat besedo, ter se zahvaljuje za izkazano čast in prijateljstvo, slika žalostno stanje Novomeške gimnazije za svojega prihoda, bila je tako slabo obiskovana, da se je bilo bati popolnega razpada. Uzrok pešanja bil je v revščini ljudstva. Zategadelj bila je njegova prva skrb, revnim dijakom s tem olajšati ustrop v gimnazijo, da je osnoval podporno društvo. In res posrečilo se mu je po žrtvoljubni pomoči duhovništva, uradništva in prebivalstva mnogoterim prav pridnim dečkom pot odpreti do učenja. „Naša mladina, gospoda moja, poudarjal je večkrat ravnatelj, je revna, v revščini leži tudi uzrok navidezno slabšega napredka naših dijakov, ali bodite potrpljivi ž njo, prav iz duše vam priporočam pri svojem odhodu mladež, skrbite za njo in ostanite prijatelji mladeži in podpornemu društvu tudi za naprej, da obstaja in se razvita.“

Mej takimi govori in napitnicami pretekkel je je čas, predno smo želeli. Okolu polnoči podal se je gospod ravnatelj domov, spremljan od večine profesorjev.

Drugi dan zvečer napravili so mu pevci naše gimnazije pod vodstvom svojega izvrstnega pevo-vodje p. H. podoknico in po razdelitvi spričeval podala sta se iz vsacega razreda dva dijaka kot deputacija k njemu, da se od njega poslovijo in mu ustno izreko zahvalo mladine za očetovsko skrb in ljubezen, katero so za njegovega ravnateljavanja uživali.

Tako poslovili so se učitelji in učenci od moža, ki se je vestno trudil v težavnem svojem poklici.

Koliko da je storil za zboljšanje materialnega stanja dijakov razvidi se iz tega, da je nabral od začetka svojega tukajšnjega delovanja do konca julija 1884, to je v desetih letih 7668 gld. 63 kr. Od tega denarja izdalo se je za obleko in druge podpore revnim dijakom nad 6060 gld., ostala svota porabila se je v povečanje glavnice podpornega društva, ki je narasla na 3250 gld.

Mož trudil se je po svojih močeh za povzdigo gimnazije, a okoliščine mu neso bile povsem ugodne, a ko bi prav nič drugega storil ne bil, kakor da je osnoval podporno društvo za dijake, mora mu vsakdo hvaležen biti. Zategadelj ne razumem nekaterih gospodov, ki sedaj pri njegovem odhodu trosijo neosnovane laži in obrekovanje in mu grenijo zadnje trenutke, ki jih bode še mej nami preživel.

Iz Celja 16. julija. (Roka roko umije.) Dva kmeta iz Šmarijske okolice z imenom Velar in Stumberger bila sta pristava okrajne sodnije v Šmariji pri Jelšah dr. Wagnerja in Rothschedla na časti razžalila, ker sta njima očitala, da ne sodita nepristransko.

Velar namreč, kateri je neki tudi znano prošjo na justično ministerstvo za premeščenje imenovanih uradnikov podpisal, je 14. sušca l. l. v pisarni dr. Wagnerja po končani civilni obravnavi izustil besede: „Jaz vem, da z onim (nasprotnikom) vlečejo.“ Zavoljo teh besed je dr. Wagner Velarja pri Šmarijski sodnji ovadil, rekoč, da ga je okrivil zlorabe uradne oblasti.

V ravno tistem času je Stumberger prišel na dom Rothschedla, kateremu je prodajal kislo vodo, svoje steklenice iskat in se je proti Rothschedlovi ženi v pričo dekle jezil, da je v neki civilni pravdi propal, da mu je to zgubo Rothschedl zakrivil, ki je v taisti reči sodil, da nema Rothschedl vesti, da

ga bo hudič vzel itd. — Tudi Rothschedl uležil je zoper Stumbergerja tožbo zavoljo razžaljenja časti, ker ga je obdolžil zlorabe uradne oblasti.

Koncem meseca marca tega leta sodila sta dr. Wagner in Rothschedl, in sicer prvi Stumbergerja, ter ga obsodil na 4 tedne zapora, drugi pa Velarja, katerega je obsodil na 3 tedne zapora.

Vsled pritožbe obeh zatožencev vršila se je danes pri tukajšnji okrožni sodnji pod predsedništvom dr. Galleta prizivna obravnava. Pri tej obravnavi je znižalo okrožno sodišče Stumbergerju, kateri je bil že mnogokrat zaradi raznih prestopkov in tudi razžaljenja časti kaznovan, kazen na 14 dni, v zadevi Velarja pa je sklenilo, da se odstopijo akti državnemu pravdnistvu, da slednje kaj predlaga, ker se v dejanji ne nahaja nobeno razžaljenje privatne osebe, obravnava pri okrajni sodnji pa se je vršila brez predloga opravičenega tožnika.

Komentara mi ni treba pridejati, samo to omenim, da sem radoveden, so li gori omenjene razsodbe dr. Wagnerja in Rothschedla občinstvo Šmarijske okolice prepričale ali ne, da onadva v uradskih zadevah sodita nepristransko.

Iz Bistre pri Borovnici 20. julija [Izv. dop.] Včeraj je imela naša Bistra nenavadno veliko gostov. Bralno društvo Gorenjelogaško je bilo napovedalo svoj izlet k nam, povabilo tudi druga društva iz sosesčine in tako se je popoldne na planem pri restavraciji Gallé-tovi sešlo jako lepo in odlično društvo. Iz Gorenjega Logatca so prišli društveniki v mnogem številu, takisto mnogo je bila zastopana tudi Vrhnika, Borovnica in sploh sosesčina po svojih odličnejših prebivalcih. Tudi iz Ljubljane videli smo nekaj gospodov uradnikov, posebno lepo so se videle mnoge gospe in gospodičine. Hitro se je razvila prav ljubka zabava in bila je čedalje bolj živahna. Največ je pripomoglo prekrasno petje. Peli so stari izkušeni pevci, drug drugemu privajeni večinoma še iz svojih dijaških, vseučiliških let. Umetna se je vrstila za narodno, narodna za umetno. Tudi beseda se je javno oglasila. G. Papler, nadučitelj in predsednik bralnega društva v Borovnici, je pozdravljajal goste iz Gorenjega Logatca v imenu svojih društvenikov; odzdravil je predsednik bralnega društva Gorenjelogaškega, g. dr. Stergar, poudarjajoč vzajemnost notranjsko in konečno se je oglašil še g. J. Borštnik, znani napredoljubni posestnik iz Dola, ter nas je krepkočutno spominjal naše narodne stvari. Po vsem tem nas je trd mrak našel dobre volje in veselega srca, in ko smo se ločili, storili smo to z željo, da bi se kmalu zopet sešli v tako veseli in narodno vneti družbi.

Iz Ljutomer 20. julija. [Izv. dop.] Pred več leti osnovalo se je v Ljutomerskem trgu društvo, katerega udje so se radovali po zimi s streljanjem na tarčo, po letu pa na kegličici. Mej tem časom je nekaj društvenikov pomrlo, nekaj se jih je preselilo v druge kraje — in društvo je zaspalo. Društveno premoženje naloženo v Ljutomerski posojilnici pa je koncem lanskega leta naraslo na 244 gld. 91 kr.

Začetkom letošnjega leta se je pa tukaj osnovalo drugo društvo, kateremu je namen skrbeti za olepšanje sicer že lepega in prijaznega Ljutomera in njegove okolice in to v sporazumljeni tukajšnjega občinskega zastopa. — Da se pa temu društvu delovanje olajša, so mu prepustili še živeči in tukaj bivajoči udje gori imenovanega streljnega društva istega premoženje. S tem in letnimi doneski po 1 gl. 20 kr. posamičnih udov, katerih šteje društvo dozdaj nad 100, je začel odbor svoje delovanje.

Vspeh istega vidiš v Bukovji nad starim trgom in ledenicami, kjer najdeš stare pote popravljene, nove narejene, več ličnih mostičkov in klopj postavljenih — na potu pri Cvenu, kjer je v „Babiloziči“ na obeh straneh pota grmovje izsekano in nekaj klopj postavljenih. Tik pota od Ščavnice do trga so divji kostanji in akacije nasajene — in ravno tako na glavnem trgu okrog vodnjaka in Marijiniga kipa in na starem trgu okrog kapele akacije uvrščene. Razun tega uredila se je stara kopelj za gospe, in nova priredila za gospode.

Domače stvari.

— (Potovanje na Velehrad prepovedano.) C. k. okrajna glavarstva kranjske kronovine razposlala so do župansteve sledeči razglas: „Ker je v okolici Velegrada kužna bolezen koze, vročinska bolezen in škarlatica, tedaj je po ukazu visok. c. k. deželnega predsedništva na Kranjskem dne 6. t. m. št. 1638 vsako potovanje ali božja pot v Velehrad strogo in toliko časa prepovedana, da se ta prepo-

ved prekliche. Županstvu se daje to na znanje z ukazom, ta razglas v občini javno razglasiti“ — Ta ukaz več pove, kakor bi rad povedal. Mi vsaj mislimo, da je potovanje na Velegrad le v skupinah, v mnogoštevilnih družbah prepovedano. Da bi posamičniki ne smeli na Velegrad, to menda vender ne misli oblastvo, ali pa bi moralo navesti razloge, ne gole zdravstvene ozire. Ukaz je torej nejasen.

— (Pesnik Gorazd) ustavil se je na svojem potovanji čez Velegrad, Prago, Solnograd, Gmunden, Celovec tudi v Ljubljani ter včeraj in danes obiskal tukajšnje rodoljube in ogledaval znamenitosti našega mesta.

— (Naših srednjih šol letna poročila.) Program gimnazije Ljubljanske ima na prvem mestu dr. Gratzy-ja razpravo „Ueber den Sensualismus des Philosophen Protagoras“. Potem pa so po vrsti razne in mnogobrojne šolske vesti. Učiteljskega osobja za obligatne predmete bilo je 30 profesorjev in suplentov, neobligatne predmete poučevalo pa 7 učiteljev. Dijakov vsprejelo se je na gimnazijo pričetkom leta 794, koncem leta ostalo jih je 718. Po narodnosti bilo je mej njimi 562 Slovencev, 139 Nemcev, 10 Italijanov, 4 Hrvati, 3 Čehi; po veroizpovedanji bili so razen 3 protestantov vsi rimski katoliki. Po rojstvenem kraju bilo jih je 146 iz Ljubljane, 475 s Kranjskega, 11 iz Koroške, 20 s Primorskega, 35 s Štajerskega, 15 iz drugih dolitavskih dežel, 10 iz Transilvanije, 3 iz Bosne, 3 iz inozemstva. Najmlajši dijak bil je 10 let najstarejši 25 let st. Koncem leta dobilo je 62 dijakov spričevala z odliko, 455 prvi red, 87 dovoljen je ponavljalni izpit, 67 dobilo je drugi red, 40 pa trojke. Šolnine plačali so dijaki 8881 gld. Izdatno je število ustanovin na tej gimnaziji. 127 dijakov imelo je štipendij v skupnem znesku 10.835 gld. 58 kr. Vrh tega dobivali so od podpornega društva učila, šolnino, obleko, stanarino in podporo v gotovini, vkupe za 474 gld. 55 kr. Podporno društvo ima koncem preteklega šolskega leta 7225 gld. v obligacijah, 64 gld. kr. v gotovini.

V letnem poročilu realke Ljubljanske priobčil je g. c. kr. profesor Viljem Voss drugo polovico svojega dela: Versuch einer Geschichte der Botanik in Krain (1754 bis 1883), v kateri opisuje botaniški vrt, deželni muzej, licealno knjižnico in vsa v njej se nahajajoča važnejša botaniška dela. V Vossovem spisu nabrajanega je jako veliko zanimivega gradiva in take razprave vsakemu bolj uga-jajo, nego li razprave, ki so se že prej rabile v ta ali oni namen in se potem liki „pogreta jed“ zopet potisnejo v kak program. Kar se tiče učiteljskega osobja, poučevalo je na realki 18 profesorjev in suplentov. Začetkom leta bilo je 260, koncem leta 231 dijakov, mej njimi 117 Nemcev, 88 Slovencev, 4 Hrvati in Srbi, 21 Italijanov, 1 Madjar. Po veroizpovedanji: 221 rim. katolikov, 2 pravoslavna, 3 protestanti, 5 židov. Po rojstvenem kraju bilo jih je 74 iz Ljubljane, 75 iz Kranjske izven Ljubljane, 64 iz dolitavskih dežel, 14 iz Transilvanije, 1 z Bavarskega, 2 iz Italije, 1 iz Anglije. Glede napredka bilo jih je 10 z odliko, 161 dobilo je prvi red, 28 mora izpit ponoviti, 22 jih je dobilo dvojke, 8 pa tretji red. Najmlajši dijak bil je 11, najstarejši 22 let star. Učni jezik na tem zavodu je nemški, le slovenščina poučuje se v slovenskem jeziku. Slovenščina obligatna je za Slovence od 1. do 5. razreda. Neslovencev pa se je slovenščine učilo: v I. tečaju 22, v drugem 13, v tretjem 9. Šolnine se je plačalo 3629 gld., 16 dijakov imelo je štipendije skupaj za 1182 gld.

Dobili smo tudi letno poročilo državne gimnazije v Celovci. Za uvod mu je: Eine Probe aus der Dichtung des neugriechischen Dichters Aristoteles Valaoritis in Original und mit metrischer Übersetzung von Hanus v. Klebelsberg. Profesorjev, suplentov in pomožnih učiteljev bilo je na tem zavodu 22, dijakov začetkom leta 414, koncem leta pa 383. Mej njimi bilo je 313 Nemcev, 65 Slovencev, 4 Italijani, 1 Anglež, po veroizpovedanji: 370 rim. katolikov, 11 protestantov, 1 pravoslaven, 1 žid. Najmlajši dijak bil je 10, najstarejši 23 let st. Slovenščine kot drugega deželne jezika učilo se je v I. tečaju 28, v II. 27, v III. in IV. tečaju 11 dijakov. Dijaki plačali so šolnine 4879 gld., upisnine 233 gld. 10 kr., štipendij pa so imeli vsi vkupe 47 za skupno vsoto 5409 gld. 75 kr.

— (Zakotni pisarji.) Ludovik Kržišnik po domače Bacin, zakotni pisar, o katerem smo nedavno poročali, da ga je policija zaprla, izročil se je deželni sodniji. Preiskava, ki se je vršila proti

njemu, bila je jako obširna in dolgotrajna. Zaslišalo se je nad petdeset prič in to v sedmih dneh, kar ni bil majhen posel za dotični urad. Preiskava se še nadaljuje. Do sedaj ima Keržišnik, dvajset kaznivih dejanj na rovaši in sicer: jedno hudodelstvo tatvine; hudodelstvo sokrivde pri dveh tatvinah, dvanajst prestopkov goljufige, tri prestopke tatvine in dva prestopka izneverjenja. Poškodovanih je, kolikor se doslej ve, najmanj 125000 kor. Pri tej priliki je pač umestno, opozarjati občinstvo, v prvi vrsti kmetško prebivalstvo, isto tako pa tudi dotične oblasti na jako sleparsko delovanje zakotnih pisarjev Ljubljanskih. Ni je mnogo te sode, a število namestujejo s predrznostjo in nesramnostjo teh in naslanjaje se na neumnost naših prepričljivih kmetovalcev. Kmetovalec prisedi v Ljubljano, povprašuje sosebno rad v obliži deželne sodnije v okraji sv. Jakoba: kje stanuje recimo „doktor Grdoba“ ali „Smrdoba“? ali za kako jednako ime. Dotični „doktor“ nahaja se navadno v kaki zaduhli krčmi — beznici, kjer ima ta možakar zmirom poln mačkine žalosti svoj „cerkle“, kjer preži na svoje „kliente“. Da se kmetič pritira k zakotnemu pisarju „doktorju“, za to imajo slednji svoje dogonjače (čestokrat celo pri cesarskih uradih službuječe). Dogonjači tirajo kmete z obupanimi pravdami h gospodu zakotnemu pisarju, „doktorju“. Prva, ko je gonjač kmetovalcu predstavil mogočnega „doktorja“, ki vse pravde dobi in jako „cena“ dela, je to, da se kmetovalec pozove, naj plača kaj vina, prvič za to, da žejni gonjač pije, drugič pa, da tudi gostilničar, ki dovoljuje tako kupčijo v svojem lokalu, kaj zasluži. Ko so se „doktor“ in gonjač napili in zajutrkovali, poslali kakšen liter ženi in otrokom domov, potem se mogočno oglasi gospod „doktor“, ki o pravdi v gostilnici ničesar slišati neče, češ, sedaj gremo v „kancelijo“. Tam se bode pravda zapisala in precej izdelala, kajti gonjač pravi, gospod „doktor“ so bistra glava in potrebujejo le malo časa za izdelovanje tožbe. Pri njih je vse drugače, kakor pri advokatih, ki nič ne delajo in vse pravde zgube. „Kancelija“ zakotnih pisarjev je navadno pod kakim postrešjem ali v Florijanskih ulicah ali kje na Starem trgu. Obravnava zaradi informacije je jako kratka, kajti gospod zakotni pisar, „doktor“, ima malo časa, ker ima zmiraj nujna posla, ali pa čakajo že drugi klienti. Oblastno pravi „doktor“, če gre tudi za najnavadnejšo bagatelno tožbo: „Oča, za štempejne boste dali 5 ali 3 gld., za popir ne rajtam nič, za moj trud pa naj bo, ker ste dali za pijačo, dva goldinarja. Advokat bi vam rajtal najmanj pet gold. V osmih dneh je vaša pravda, ki je jasna kot bel dan, dobljena.“ Revni kmetič žuli mošniček, se pogaja, naposled pa izvleče svoje novce. Zakotni pisar ni Bog ve kako trd. Kolikor se dobi, toliko se vzame, če ni 7 gld. vzame se jih tudi pet, da, celo dva, saj je kupčija še zmirom dobra, kajti tožba se navadno v največjih slučajih ne napravi, ker je pisava dotičnega zakotnega pisarja pri sodnji Ljubljanski že davno na „indexu“ in je strogo naročeno, da kar spiše dr. Smrdoba ali dr. Grdoba, da se pri uležnem zapisniku ne sme vsprejeti. Ko se je ujelo pri „doktorji“ nekaj tacihi lahkomiselnih, pravdoželjnih kmetovalcev, je v „doktorski“ družini jako vesel dan. Razrtgana ali zakrpana obleka se obnovi, oblastna „gospa“ pokupava po najdražji ceni piščeta in race na trgu, gospod „doktor“ pa cele noči po raznih gostilnicah razgraja, dokler je zadnji cvenk pognan in je na novo kupljena obleka že v raznem črnem ali drugem vinu, katerega znaki so glasno govoreče priče, da je imel „dr. Grdoba“ ali „dr. Smrdoba“ zopet denar. In kaj je facit vse stvari. Gospodu „dohtarju“ niti na um ni palo izročiti dotično tožbo. Oblastno v kaki zakotni gostilnici deklamuje: „Neumna kmetška jirhovna je zopet prinesla novcev“, ali pa: „Dem dummen Bauern muss man den Standpunkt klar machen“ in roga se, da ima več klientov, ko vsi advokatje in notarji Ljubljanski. Žalibog obračajo se kmetovalci in celo inteligentni ljudje tudi v resnih pravnih zadevah na take „doktorje“, pravda pa je zmirom že ab origine zgubljena, denar za koleke pa zapravljen. Tu naj bi delovali domoljubi mej kmetškim prebivalstvom in odvrčali je od tacihi zakotnih pisarjev — „doktorjev“ — a tudi mestna policija ima v tej zadevi jako hvaležen posel, varovati občinstvo pred takimi sleparji. Le nekaj resne, trdne volje in tički, kakeršni so „dr. Grdoba“, „dr. Smrdoba“ itd. bodo kmalu izginili, kakor je izginil

„doktor Kržišnik“, ko ga je policija resno za ušesa potipala.

Najnovejše vesti.

Gradec. 20. julija. Namestništvo razpustilo tukajšnje društvo „Deutscher Verein“, ker je prekorajlo po pravilih odmerjeni mu delokrog.

Mainau 20. julija. Cesar odpeljal se je popoldne v Gastein, prenočil bode v Rosenbeimu. Spremlstvo isto kakor lani.

Madrid 20. julija. Včeraj na Španskem 2005 ljudij za kolero zbolelo, 851 umrlo. Kolera prikazala se je tudi že v Soriji, Salamanki, Badajozu, Cuenzi.

Poslano.

Pri nas imamo gospoda, ime mu je Anton Berce, kateri, če ima le koga, ki ga posluša, udriha po Borovnici, katere kruh sedaj je. On ne pravi: ta ali ta mi ni po godu, ampak grdi naravnost celo faro. Da tako dela, je dokazov brez števila. Seveda je pomanjkljivost kazenske postave, da se žaljenje cele občine ne more postaviti pred sednika in kaznovati po zasluženju. Zato pa naznanjamo, da se bo ta naš sedanji gospod še naprej otresal nad Borovnico povsod tam, kjer ga bodo poslušali hoteli, ker se on ne ravna po naukih Gospodovih.

V Borovnici meseca julija 1885.

Več občincev.

Poslano.

Obžalujem, da sem gospoda J. Loger-ja, župana v Trbovljah, s svojim „poslanim“ od 12. julija t. l. v „Slov. Narodu“ na časti žalil.

Preklecujem tedaj nazivke v omenjenem „poslanem“ od 12. julija t. l., ker dognalo se je, da gospod župan J. Loger ni govoril, kar je bilo poved mojemu „poslanemu“ od 12. julija t. l.

V Trbovljah, dne 21. julija 1885.

Fran Gros,
učitelj.

Čudna v tej deželi razsajajoča bolezen.

Kakor tat po noči, tako nepričakovano nas napade. Mnogo ljudij čuti bolečine v prsih in na straneh, včasih tudi v hrbtu; utrujeni in zaspani so ter imajo slab okus v ustih, zlasti zjutraj; nek masten slez nabira se njim na zobeh; jedi njim ne diše, v želodec čutijo neko težo in včasih tudi utrujenost, katere ne potolaži uživanje jedij. Oči upadejo, roke in noge postanejo mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašelj, s prva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi izmečki; dotičnik čuti se vedno zaspanga, spanje ga ne okrepeča; potem je nervozen, razdražljiv in nevoljen, slabe slutnje se ga polastujejo; ako hitro ustane, vrti se mu v glavi; v črevih se mu zapira, koža je včasih suha in vroča, kri se mu zgošča in zaostaja, beli del očesa porumeneva; scalnice je zmirom manj in ima temno barvo in če se dolgo stati pusti, zgosti se na dnu; pogostem se vzdiguje, pri čemer čutimo včasih kiseli, včasih sladki okus, in katero spremlja bitje srca; vid pojema, pege se kažejo pred očmi in človeku se zdi, da je truden in slab. Te prikazni se prikazujejo druga za drugo in skoro tretjina te dežele boleha za jedno ali drugo obliko te bolezni. Zdravniki te bolezni pogostem prav ne spoznajo, kakor skušnje uče; jedni jo zdravijo, kakor bolezen jeter, drugi kakor dyspepsijo, drugi zopet kakor bolezen obistij itd., ne da bi bilo treba kako tako zdravljenje, ker „Shäker-ekstrakt“ pomaga popolnem v vsakem slučaju te bolezni. To izvrstno zdravilo dobi se v vseh spodaj navedenih lekarnah. (145—7)

Osobe, kojim se zapira, trebajo „Seigel-ovih omehčilnih pil“ (Abführ-Pillen) v zvezi s „Shäker-ekstraktom“. Seigel-ove omehčilne pile ozdravijo zapretnje, odpravijo mrzlico in prehlad, glavobolje in zlatenico. To so najvplivnejše, najpripravnejše in najdovršenejše pile, katere so se že kedaj napravile. Kdor jih je kedaj poskusil, bode jih gotovo dalje rabil. Vplivajo počasi in brez bolečin.

Cena 1 steklenici „Shäker-ekstraktu“ gld. 1.25, 1 škatljici „Seigel-ovih omehčilnih pilam“ 50 kr. Lastnik „Shäker-ekstrakta“ A. J. WHITE, Limited, 21 Farringdon Road, E. C. v Londonu.

Zastopnik in korespondent ter glavni razpošiljavec:

JANEZ HARNA,

lekar „Pri zlatem levu“, Kremsier, Moravsko. Dobi se v sledečih lekarnah: Ljubljana: J. pl. Trnkóczy. Idrija: Wato. Metlika: F. Wacha. Radovljica: A. Roblek. Novomesto: D. Rizzoli. Kamnik: Močnik. Vipava: Kordas. Celovec: P. Birnbacher. J. Nussbaumer. Beljak: Dr. Kumpf. Breze: Aichinger. Hermagor: J. Weth. Trbiž: J. Siegel. Wolfsberg: J. Huth. Gradec: F. Ks. Gschillay „pri sv. Ani“. Maribor: W. König, J. Noss. Celje: Kupferschmitt, Marek. Bruck na M.: Langer. Gleichenberg: Dr. Fürst. Konjice: Pospisil. Kindberg: Pezledner. Leibnitz: Russheim. Ljubno: J. Pferschy. Ptuj: Behrbalk, Eliasch. Rottemann: F. Illingov naslednik. Stainz: V. Timouschek. Weitz: C. Mally. Trst: J. Dr. Faraboschi „al Camello“. Gorica: D. Christofolletti. Novigrad: Gionović. Sušak pri Reki: Wertheimstein. Spljet: Tocigl. Zader: N. Androvič in skoraj v vseh lekarnah drugih mest v monarhiji.

Tuji:

20. julija.

Pri Slonu: Pongratz z Dunaja. — pl. Schwarzenfeld iz Grada. — Ridler iz Budimpešte. — Laimegger z Dunaja. — Schleimer iz Trsta. — Jelačić, Lidersdorfer z Dunaja. — Bascoi iz Trsta.

Pri Matiči: Glas, Kolinek z Dunaja. — Elsner iz Zagreba. — Uhrer iz Trsta. — Andorfer iz Zadra. — pl. Deberio iz Gorice. — Eckel iz Rudolfovega.

Pri avstrijskem cesarji: Hirsch, Piazza, Rimini iz Trsta. — Brož iz Klanjca. — Pernel in Strukelj iz Cerknice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. julija	7. zjutraj	737.45 mm.	19.8° C	brezv.	jas.	0.00 mm
	2. pop.	736.03 mm.	29.7° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	737.41 mm.	23.2° C	sl. svz.	d. jas.	

Srednja temperatura 24.2°, za 4.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 21. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 70 kr.
Srebrna renta	83 „ 40 „
Zlata renta	109 „ 05 „
5% marena renta	99 „ 75 „
Akcije narodne banke	87 „ „
Kreditne akcije	234 „ 90 „
London	124 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 9 „
C kr cekini	5 „ 87 „
Nemške marke	61 „ 30 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 128 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 167 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ — „
Ogrska zlata renta 4%	98 „ 85 „
„ papirna renta 5%	92 „ 50 „
5% štajerske zemljiše odvez obliq	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 116 „ — „
Zemlj. obć. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ — „
Prior obliq Elizabetine zapad. železnice	114 „ 80 „
Prior obliq Ferdinandove sev. železnice	106 „ 25 „
Kreditne srečke	100 gld 177 „ 75 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 97 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld a v	193 „ 75 „

NB. Za veliko banjo zadostuje jedna steklenica, za (143—12) kopalni stol 1/2 steklenice.

za hitro pripravo naravne, okrepe joče kopeli smrekovih igel. Cena steklenici 40 kr., 12 steklenic 4 gl. av. v. pri Juliji Bittner-ji, lekarni v Reichenau-u, Sp.-Avstr.; zaloga v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkóczy-ji in v mnogih lekarnah cesarstva.

VIZITNICE

priloga

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Pri podjetji Munkacs-Beszkiderske železnice v Munkacsi (Zgornje Ogersko) dobé dobri

kamnoseki, kamnolomci in minérji

za delo na trdem peščeniku stalno in dobro placano delo. — Ako se jih zbere najmanj 30 mož, dobé znižano vožnino pri avstro-ogerskih železnicah, ako se 24 ur poprej oglašé. (437—1)

Vožni red c. kr. priv. južne železnice.

veljaven od 1. junija 1885.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	7— zvečer	7— zjutraj	8.50 zvečer	1.20 popol.	—
Mürzzuschlag	10.29 „	10.24 „	2.05 po noči	5.20 „	—
Gradec	12.28 po noči	1— popol.	6— zjutraj	9.20 zvečer	10.50 dopol.
Maribor	1.49 „	2.27 „	8.20 „	11.30 po noči	2.32 popol.
Pragarsko	2.16 „	— „	9— „	12.10 „	3.35 „
Celje	3.15 „	3.53 „	10.30 dopol.	1.45 „	6— „
Laški Trg	— „	4.11 „	10.46 „	2.04 „	6.23 „
Zidani Most	3.51 zjutraj	4.44 „	11.40 „	2.45 „	7.11 zvečer
Litija	— „	5.29 „	12.33 „	3.43 „	8.32 „
Ljubljana	5.12 „	6.14 zvečer	1.29 popol.	5.40 zjutraj	10.20 „
Postojna	6.30 „	7.55 „	3.37 „	7.50 „	1.58 po noči
St. Peter	6.47 „	8.16 „	4.08 „	8.22 „	2.48 „
Divača	7.19 „	8.53 „	4.46 „	9— „	3.59 „
Nabrežina	8.16 „	9.36 „	5.54 „	10.14 dopol.	5.40 zjutraj
Trst	8.42 „	10.05 „	6.30 zvečer	10.50 „	6.30 „

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	8.30 zvečer	7— zjutraj	10— dopol.	6.30 zvečer	7.10 zvečer
Nabrežina	9.19 „	7.32 „	10.36 „	7.17 „	8.44 „
Divača	10.03 „	8.27 „	11.57 „	8.31 „	11.05 „
St. Peter	10.33 „	9.03 „	12.54 popol.	9.25 „	12.34 po noči
Postojna	10.51 „	9.24 dopol.	1.21 „	9.51 „	1.16 „
Ljubljana	12.07 po noči	10.52 „	3.07 „	12.20 po noči	5— zjutraj
Litija	— „	11.31 „	3.57 „	1.15 „	6.17 „
Zidani Most	1.24 „	12.15 popol.	4.59 „	2.22 „	7.50 „
Laški trg	— „	1.03 „	5.22 „	2.47 „	8.25 „
Celje	1.59 „	1.20 „	5.42 „	3.8 „	8.54 dopol.
Pragarsko	3.02 „	— „	7.13 zvečer	5— zjutraj	11.15 „
Maribor	3.29 „	2.44 „	7.58 „	5.55 „	12.30 popol.
Gradec	4.55 zjutraj	4.15 „	10.25 „	8.20 „	4.35 „
Mürzzuschlag	6.57 „	6.33 zvečer	1.47 po noči	11.46 dopol.	9.35 zv. Prih.
Dunaj	10— dopol.	9.40 „	6— zjutraj	4.03 popol.	—

!Presrčno na zdravje!

Vsem mojim prijateljem in znancem, od katerih se nesem mogel osobno posloviti pri mojem odhodu, izrekam tem potom

presrčno na zdravje!

Z velespoštovanjem

J. pl. Trnkóczy.

(435)

Hiša z vrtom se prod.

Podpisani prodam iz proste roke svojo v jedno nadstropje trdno zidano, v Bitinji ob Reško-Sempeterski glavni cesti poleg vođe Reke ležečo hišo z vrtom vred pod zelo ugodnimi p goji.

Pismene in ustne kupne ponudbe vsprejemam sam.

Anton Seles,

(436—1)

h. št. 4. P. Prem, Notranjsko.

Cvet zoper trganje

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v krži ter žveih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet“ zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo: (401—3)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika partija 1 (788—104) ostankov sukna

(po 3—4 metre, v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po pošt. povzetju, ostanek po 5 gl.)

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati. Uzorci proti pošiljavi marke za 10 kr.